

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžf/3/2016
Identifikačné číslo spisu: 1013202110
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1013202110.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: UniCredit Bank Czech Republik and Slovakia, a.s. (právny nástupca spoločnosti UniCredit Bank Slovakia a.s.), so sídlom Želetavská 1525/1, Praha 4 - Michle 140 92, Česká republika, IČO: 00 681 709, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Allen & Overy Bratislava s.r.o., so sídlom Eurovea Central 1, Pribinova 4, 811 09 Bratislava, proti žalovanému: Fond ochrany vkladov, so sídlom Kapitulská 12, 812 47 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 03/82/2016 z 29. októbra 2013, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č.k. 6S/283/2013-129 z 27. novembra 2015, jednomyselne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 6S/283/2013-129 z 27. novembra 2015 p o t v r d z u j e .

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh žalobcu na začatie konania o prejudiciálnej otázke podľa článku 267 ZFEÚ z 28. novembra 2013 z a m i e t a .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č.k. 6S/283/2013-129 z 27. novembra 2015 postupom podľa § 104 ods. 1 veta prvá a § 250d ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP zastavil konanie o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia - informácie žalovaného uvedenej v záhlaví rozhodnutia z dôvodu, že žaloba smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom. O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na § 146 ods. 1 písm. c/ OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Uznesenie krajského súdu napadol žalobca včas podaným odvolaním žiadajúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov v zmysle § 205 ods. 2 písm. a/, b/ a f/ OSP zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

3. Žalobca zotrval na svojom právnom názore, že napadnuté rozhodnutie má charakter rozhodnutia orgánu verejnej správy a je preskúmateľné súdom, čo dôvodil tým, že žalovaný je právnickou osobou, ktorej zákon č. 118/1996 Z.z. o ochrane vkladov (ďalej len „zákon o ochrane vkladov" alebo „ZOV") zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy a je teda správnym orgánom v zmysle definície uvedenej v § 244 ods. 2 OSP; a napadnuté rozhodnutie spĺňa definičné znaky rozhodnutia orgánu verejnej správy, tak ako sú definované v § 244 ods. 3 OSP. Skutočnosť, že rozhodnutia žalovaného o mimoriadnom príspevku v rozhodnom čase boli správnymi rozhodnutiami preskúmateľnými súdom podľa žalobcu vyplýva aj z ostatnej novely ZOV zákonom č. 239/2015 Z.z., ktorá s účinnosťou od 15. októbra 2015 vložila do ZOV nové ustanovenie § 6 ods. 10, cit.: „Na postup pri rozhodovaní a rozhodnutie fondu o ročnom príspevku alebo mimoriadnom príspevku sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní 11a) ani osobitný predpis o konaní vo veciach finančného trhu, 12) pričom fond toto rozhodovanie uskutočňuje podľa svojej voľnej úvahy v medziach ustanovených týmto zákonom pre príspevky do fondu; proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok a toto rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom. 12aa)" Z uvedeného podľa žalobcu, vyplýva, že ak teda zákonodarca s účinnosťou od 15. októbra 2015 osobitne vylúčil súdny prieskum rozhodnutí žalovaného o ročnom príspevku alebo mimoriadnom príspevku, znamená to, že a ž do uvedeného dátumu rozhodnutia žalovaného o mimoriadnom príspevku preskúmateľné súdom boli.

4. V odvolaní ďalej rozporoval, že záver súdu, podľa ktorého napadnuté rozhodnutie nie je preskúmateľné v správnom súdnictve, lebo nezasahuje do práv žalobcu, je nesprávny, čo dôvodil tým, že napadnuté rozhodnutie priamo zakladá povinnosť žalobcu zaplatiť mimoriadny príspevok, nakoľko bez jeho vydania by táto povinnosť bola nevykonateľná, a teda nikdy by nevznikla. Vzhľadom na uvedené mal za to, že napadnutým rozhodnutím bola priamo dotknutá povinnosť žalobcu predchádzať hroziacim škodám a jeho ústavné právo vlastníť majetok, pričom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Obdo 14/2008 z 29. januára 2009, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že neformálny list, ktorým recyklačný fond oznámil žiadateľovi, že jeho žiadosti o vrátenie uhradeného príspevku do recyklačného fondu nevyhovuje, predstavuje správne rozhodnutie preskúmateľné súdom.

5. Rovnako namietal záver krajského súdu, že informácia poskytnutá žalobcovi v napadnutom rozhodnutí „neobsahovala žiadnu presne vymedzenú sumu predstavujúcu mimoriadnu splátku, a preto sa nemohla stať právoplatným a vykonateľným rozhodnutím". Uvedený záver súdu nemá podľa žalobcu nijakú oporu v zákone, pretože neexistuje žiadny právny predpis, ktorý by určoval, že rozhodnutie orgánu verejnej správy musí obsahovať presne vymedzenú sumu alebo, že by táto bola podmienkou preskúmateľnosti rozhodnutia súdom. Podmienkou preskúmateľnosti rozhodnutia podľa OSP nie je ani vykonateľnosť rozhodnutia. Takáto podmienka by bola podľa žalobcu zjavne protiústavná, nakoľko podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava") z právomoci súdu „nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd" a k zásahu do základných práv a slobôd zo strany orgánov verejnej správy bezpochyby môže dôjsť aj rozhodnutiami, ktoré nie sú vykonateľné. Na základe uvedeného žalobca namietal, že došlo k porušeniu jeho základných procesných práv zastavením konania, na ktoré neboli splnené zákonné podmienky.

6. Ďalšou vadou uznesenia je podľa žalobcu aj odôvodnenie napadnutého uznesenia, ktoré vzhľadom na nedostatočné odôvodnenie nespĺňa požiadavky podľa § 157 ods. 2 OSP.

7. Krajskému súdu ďalej vytýkal, že nerozhodol o celom petite, nakoľko žalobca žiadal krajský súd v prípade, že príde k záveru, že nešlo o rozhodnutie ani postup správneho orgánu, aby súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako nezákonný zásah orgánu verejnej správy podľa § 250v OSP. Mal za to, že z procesného pohľadu bol teda žalobný návrh vyjadrený vo forme eventuálneho petitu, kde v prípade, ak súd nevyhovie návrhu na zrušenie nezákonného rozhodnutia (petit č. 1), žalobca žiadal rozhodnúť o zákonnosti postupu (petit č. 2) a v prípade ak súd nevyhovie žalobe v rozsahu petitu č. 1 ani petitu č. 2, žalobca žiadal rozhodnúť o nezákonnom zásahu orgánu verejnej správy (petit č. 3). Zastavením konania bez rozhodnutia o celom rozsahu žalobného návrhu, podľa žalobcu súd odňal žalobcovi možnosť konať

pred súdom a porušil jeho právo na súdnu ochranu a jeho právo na prístup k súdu, čím zároveň porušil aj žalobcove právo na spravodlivý proces zakotvené v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Opierajúc sa o názor najvyššieho súdu podľa ktorého: „V uznesení o zastavení konania pre nedostatok právomoci je súd povinný rozhodnúť, ktorému orgánu sa vec postupuje (výnimkou je právomoc cudzozemského orgánu). Ak súd dospeje k záveru, že nie je daná jeho právomoc na konanie o veci (§ 7 OSP) a nie je daná ani právomoc iného orgánu na jej prejednanie a rozhodnutie, nemôže konanie pre tento nedostatok zastaviť, ale vec musí prejednať sám; inak by došlo k odmietnutiu spravodlivosti (denegatio iustitiae).“ uviedol, že nakoľko súd zastavil konanie z dôvodu nedostatku právomoci, avšak nepostúpil vec na prejednanie inému orgánu (všeobecnému súdu), došlo zo strany súdu prvého stupňa k odopretiu spravodlivosti a k odňatiu možnosti konať pred súdom žalobcovi.

8. V prípade záveru odvolacieho súdu o nedôvodnosti odvolania, navrhol žalobca, aby súd postupoval podľa § 109 ods. 1 písm. c/ OSP prerušil konanie a podľa čl. 267 ZFEÚ požiadal Súdny dvor Európskej únie o zodpovedanie nasledovnej predbežnej otázky: „Je potrebné vykladať čl. 19 Zmluvy o Európskej únii, čl. 47 Charty základných práv Európskej únie a zástadu efektívnosti práva Európskej únie takým spôsobom, že ak:

(i) vnútroštátny zákon transponujúci smernicu Európskeho parlamentu a Rady 94/19/Es o systémoch ochrany vkladov v znení neskorších predpisov nad rámec uvedenej smernice ukladá úverovej inštitúcii povinnosť uhradiť v prípade zmeny svojej účasti na systéme ochrany vkladov do iného členského štátu tzv. mimoriadny príspevok;

(ii) dotknutá úverová inštitúcia tvrdí, že takýto mimoriadny príspevok je v rozpore s priamo účinným právom Európskej únie, konkrétne s čl. 49 Zmluvy o fungovaní Európskej únie; a

(iii) úverová inštitúcia, ktorá mimoriadny príspevok uhradila, sa v konaní pred vnútroštátnymi súdmi domáha zrušenia oznámenia národného systému ochrany vkladov, ktorým jej bola povinnosť uhradiť mimoriadny príspevok potvrdená;

nesmú súdy členského štátu konanie zastaviť iba z dôvodu, že napdanuté oznámenie nemôže byť podľa právneho poriadku členského štátu preskúmané v správnom súdnom systéme, ale musia žalobcovi poskytnúť súdnu ochranu, pričom konkrétna forma tejto ochrany, najmä či má ísť o ochranu v rámci správneho súdnictva alebo v rámci civilného súdnictva, je otázkou vnútroštátneho práva?

9. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu z 31. marca 2017 navrhol potvrdiť napadnuté uznesenie ako vecne správne popierajúc námietky a tvrdenia žalobcu uvedené v žalobe, ako aj odvolaní, ktoré považoval v celom rozsahu za neopodstatnené, nepodložené a vykonštruované.

10. Zotrval na svojom závere, že základným predpokladom súdneho konania v správnom súdnom systéme o žalobe proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy je existencia právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy (po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov), a to po materiálnej aj formálnej stránke, pričom vo veci podanej žaloby táto základná, nevyhnutná podmienka súdneho procesu nie je splnená a ani nemôže byť splnená, nakoľko v predmetnej veci vôbec neexistuje (chýba) a ani nikdy neexistovalo rozhodnutie orgánu verejnej správy, teda údajné rozhodnutie Fondu ochrany vkladov.

11. Poukázal na to, že povinnosť banky zaplatiť mimoriadny príspevok vrátane výšky a splatnosti mimoriadneho príspevku v prípade zmeny (zániku) účasti banky na systéme ochrany vkladov boli ustanovené priamo zákonom, a to ustanoveniami § 22c ods. 2 písm. d/ bodov 1 a 2 a § 22c ods. 2 úvodnej vety v spojení s § 6 ods. 3 zákona o ochrane vkladov v znení zavedenom článkom V novelizačného zákona č. 186/2004 Z.z. a účinnom od 01.05.2004 do 14.10.2015, ktorý plne rešpektoval a zohľadňoval vtedajšiu relevantnú smernicu Európskeho parlamentu a Rady 94/19/ES z 30. mája 1994 o systémoch ochrany vkladov (Ú. v. ES L 135, 31.05.1994; mimoriadne slovenské vydanie Ú. v. EÚ, kap. 6 / zv. 2) v znení smernice 2005/1/ES z 9. marca 2005 (Ú. v. EÚ L 79, 24.03.2005) a smernice 2009/14/ES z 11. marca 2009 (Ú. v. EÚ L 68, 13. 3. 2009).

12. Zároveň priamo zákonom boli ustanovené aj úroky z omeškania pre prípad, že by príspevok nebol uhradený riadne a včas, a to ustanoveniami § 7 ods. 6 zákona o ochrane vkladov v spojení s § 517 ods. 2 a § 492 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení neskorších

predpisov.

13. Ustanovenie § 22c ods. 2 písm. d/ bolo zo zákona o ochrane vkladov vypustené od 15.10.2015 bodom 44 článku I novelizačného zákona č. 239/2015 Z.z. z dôvodu, že novelizovaný zákon o ochrane vkladov od 14.10.2015 prebral novú smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/49/EÚ zo 16. apríla 2014 o systémoch ochrany vkladov (Ú. v. EÚ L 173, 12.06.2014), ktorou bola nahradená pôvodná európska smernica 94/19/ES.

14. Uviedol, žalobca sa sám rozhodol zmeniť (ukončiť) svoju účasť na systéme ochrany vkladov v SR od 01.12.2013, teda v rozhodnom období počas platnosti európskej smernice 94/19/ES a zároveň počas účinnosti slovenského zákona o ochrane vkladov v znení preberajúcom, zohľadňujúcom a rešpektujúcom európsku smernicu 94/19/ES. Dodal, že zákonná povinnosť zaplatiť mimoriadny príspevok, ktorá bola v rozhodnom období uzákonená podľa § 22c a § 6 ods. 3 zákona o ochrane vkladov, vychádzala z princípu solidárnosti bánk pri financovaní systému ochrany vkladov, ktorý plne zodpovedá európskej smernici 94/19/ES.

15. K žiadosti žalobcu, aby žaloba bola postúpená príslušnému všeobecnému súdu pre prípad, ak by súd v rámci správneho súdnictva dospel k záveru, že žalovaný nie je správny orgánom, žalovaný uviedol, že dané tvrdenie je priamym dôkazom toho, že samotný žalobca priamo pripúšťa, že žalovaný v danej veci nie je správnym orgánom, teda že v danej veci neexistuje údajné rozhodnutie Fondu ochrany vkladov ako správneho orgánu. V tejto súvislosti namietal, že celá žaloba je žalobcom vykonštruovaná ako žaloba v správnom súdnictve (konkrétne ako žaloba o preskúmanie zákonnosti údajného rozhodnutia orgánu verejnej správy), ktorá už len vzhľadom na jej obsah nie je spôsobilá byť predmetom iného súdneho konania ako súdneho konania v rámci správneho súdnictva. Z uvedených dôvodov žalovaný nesúhlasil s postúpením podanej žaloby inému súdu mimo správneho súdnictva.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 212 ods. 1 OSP, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 a § 250ja ods. 2 OSP, a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech.

17. Podľa § 491 ods. 1 zákona NR SR č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti OSP pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

18. Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti OSP začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

19. Z obsahu administratívneho spisu najvyšší súd zistil, žalobca listom zo 14.10.2013 písomne informoval žalovaného v zmysle § 22c ods. 2 písm. a/ zákona o ochrane vkladov - o zmene (zániku) jeho účasti na systéme ochrany vkladov v SR od 01.12.2013. Zároveň žalobca predmetným listom požiadal žalovaného o informáciu, či sa na žalobcu vzťahuje povinnosť uhradiť mimoriadny príspevok pri zmene (zániku) účasti na systéme ochrany vkladov v SR podľa ustanovení § 22c ods. 2 písm. d/ zákona o ochrane vkladov.

20. Na základe tejto žiadosti zaslal žalovaný žalobcovi list z 29. októbra 2013: „Informácia o platení mimoriadneho príspevku do Fondu ochrany vkladov z dôvodu zmeny účasti na systéme ochrany vkladov“. Týmto listom žalovaný poskytol žiadajúcej spoločnosti UniCredit Bank Slovakia (žalobcovi) ním požadované informácie o platení mimoriadneho príspevku do Fondu ochrany vkladov z dôvodu zmeny účasti na systéme ochrany vkladov v SR, ktoré sa týkajú a sú uvedené v § 22c ods. 2 písm. d/ zákona o ochrane vkladov. Žalovaný poskytol žalobcovi tiež informácie o tom, že ešte nemá vytvorené vlastné finančné zdroje vo výške 1,5% z celkovej hodnoty všetkých vkladov chránených zákonom o ochrane vkladov a že zároveň nie je v dlhovej pozícii z titulu splácania úveru, z čoho vyplynulo, že na žalobcu sa vzťahuje zákonná povinnosť uhradiť mimoriadny príspevok podľa § 22c ods. 2 písm. d)

bodu 2 zákona o ochrane vkladov, teda mimoriadny príspevok vo výške 0,55% z priemerného stavu vkladov v banke chránených zákonom o ochrane vkladov za 3. štvrtrok 2013 a so splatnosťou do 29.11.2013, t.j. zákonom predpísaná splatnosť pred touto bankou oznámenou zmenou (zánikom) jej účasti na systéme ochrany vkladov v SR od 01.12.2013 a zákonom predpísaná sadzba mimoriadneho príspevku rovnajúca sa polovici (0,55%) zo zákonom ustanoveného rozpätia sadzby mimoriadneho príspevku podľa § 6 ods. 3 zákona o ochrane vkladov.

21. Skutkové okolnosti v prejednávanej veci sporné neboli, sporným bol právny názor k otázke, či žalobcom napadnutá písomnosť žalovaného správneho orgánu: „Informácia o platení mimoriadneho príspevku do Fondu ochrany vkladov z dôvodu zmeny účasti na systéme ochrany vkladov“ z 29. októbra 2013 je spôsobilým predmetom súdneho prieskumu v zmysle § 244 ods. 1 OSP.

22. V správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

23. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (§ 244 ods. 3 OSP).

24. V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

25. Podľa § 22c ods. 1 zákona o ochrane vkladov v znení účinnom do 31.07.2014 banka, ktorá sa zúčastňuje na systéme ochrany vkladov podľa tohto zákona a ktorej z dôvodu zlúčenia alebo splynutia so zahraničnou bankou, z dôvodu predaja podniku alebo časti podniku banky zahraničnej banke alebo z iného dôvodu (18ba) má zaniknúť alebo sa podstatne obmedziť účasť na systéme ochrany vkladov podľa tohto zákona, pričom naďalej bude sama alebo jej právny nástupca vykonávať bankové činnosti na území Slovenskej republiky a zúčastňovať sa na systéme ochrany vkladov v inom štáte (§ 4 ods. 2 a 3), je povinná v záujme ochrany vkladateľov zabezpečiť uskutočnenie tejto zmeny bez zníženia rozsahu ochrany vkladov, ktoré sú uložené v tejto banke, a najmenej 12 mesiacov pred uskutočnením tejto zmeny je povinná vo všetkých svojich prevádzkových priestoroch na území Slovenskej republiky zreteľne zverejniť v slovenskom jazyku zrozumiteľnú a podrobnú informáciu pre vkladateľov

a) o príprave a plánovanom termíne uskutočnenia zmeny účasti tejto banky na systéme ochrany vkladov a o dôsledkoch tejto zmeny pre vkladateľov; táto informácia musí byť zverejnená v prevádzkových priestoroch banky alebo jej právneho nástupcu a priebežne aktualizovaná najmenej do uplynutia 12 kalendárnych mesiacov od uskutočnenia zmeny účasti tejto banky na systéme ochrany vkladov,

b) o systéme ochrany vkladov, ktorý po zmene účasti banky na systéme ochrany vkladov bude zabezpečovať ochranu vkladov uložených v tejto banke, najmä presné označenie tohto systému ochrany vkladov, pravidiel ochrany vkladov v tomto systéme a pravidiel poskytovania náhrad za nedostupné vklady v tomto systéme vrátane miesta a lehôt na uplatňovanie a vyplácanie náhrad; táto informácia musí byť zverejnená v prevádzkových priestoroch banky alebo jej právneho nástupcu a priebežne aktualizovaná nepretržite počas vykonávania bankových činností na území Slovenskej republiky.

26. Podľa § 22c ods. 2 písm. d/ bod 2 zákona o ochrane vkladov v znení účinnom do 31.07.2014 banka, na ktorú sa vzťahuje odsek 1, je pred zmenou svojej účasti na systéme ochrany vkladov podľa odseku 1 povinná preukázateľne uhradiť fondu mimoriadny príspevok vo výške, ktorá sa rovná 2. polovici rozpätia sadzby mimoriadneho príspevku (§ 6 ods. 3), ak ku dňu zmeny účasti banky na systéme ochrany vkladov podľa odseku 1 sa na banku nevzťahuje bod 1 a pre nedostatok finančných prostriedkov fondu nie sú vytvorené vlastné finančné zdroje fondu na zabezpečenie výplaty náhrad

najmenej vo výške 1,5% z celkovej hodnoty všetkých vkladov chránených týmto zákonom.

27. Podľa § 6 ods. 3 zákona o ochrane vkladov výšku mimoriadneho príspevku ustanovuje tento zákon alebo určuje fond [§ 17 ods. 1 písm. j/] pre všetky banky za rovnakých podmienok v rozpätí od 0,1% do 1,0% z hodnoty vkladov v banke chránených týmto zákonom, a to podľa ich priemerného stavu za kalendárny štvrtrok, ktorý predchádza dňu splatnosti mimoriadneho príspevku.

28. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu, ktorým je Slovenská republika (čl. 1 Ústavy SR). Správnym súdnictvom sa zabezpečuje realizácia ústavného princípu domáhať sa súdnej ochrany práv fyzických a právnických osôb na nezávislom a nestrannom súde. Vo vzťahu k správne súdnictvu je kľúčový ústavný princíp ustanovený čl. 46 ods. 2 ústavy podľa ktorého „kto tvrdí, že bol vo svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd“. Výklad príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ktoré vylučujú určité rozhodnutia z preskúmanej právomoci súdov) vyžaduje, aby súd v správnom súdnictve zisťoval, či rozhodnutie orgánu verejnej správy (správneho orgánu), ktoré mu bolo príslušným spôsobom predložené na preskúmanie jeho zákonnosti, sa svojím obsahom súčasne nedotýka základných práv alebo slobôd účastníka konania, ktoré mu zaručuje ústava alebo príslušná medzinárodná zmluva o ľudských právach a základných slobodách. Domáhať sa tohto práva možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú (čl. 51 ods. 1 ústavy). Popri preskúmaní rozhodnutí orgánov verejnej správy súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon (čl. 142 ods. 1 ústavy). Úlohou správneho súdu aj pri uplatňovaní Občianskeho súdneho poriadku a v spojení s čl. 46 ods. 2 poslednou vetou ústavy je zisťovať, či rozhodnutie správneho orgánu, ktorého zákonnosť má byť predmetom súdneho preskúmania, je vzhľadom na jeho obsah spôsobilé týkať sa základných práv alebo slobôd. V prípade, ak správny súd zistí, že tomu tak je, takéto rozhodnutie nesmie byť vylúčené zo súdneho preskúmania. Základnému právu uvedenému v čl. 46 ods. 2 ústavy preto zodpovedá taký postup správneho súdu, v rámci ktorého hodnotí nielen formálne znaky rozhodnutia predloženého mu na súdne preskúmanie, ale aj to, či sa toto rozhodnutie svojím obsahom nedotýka niektorého zo základných práv alebo slobôd účastníka konania. Ak nejde o rozhodnutie, ale len o úkon správneho orgánu, ktorého obsah nemá autoritatívny vzťah k žiadnej osobe, taký úkon nepodlieha súdnemu prieskumu. Základným rozlišovacím znakom takého úkonu je to, že správny orgán nevystupuje v úlohe vykonávateľa štátnej moci, ale len v pozícii oznamovateľa, inštruktora alebo orgánu zodpovedného za agendu sťažnosti, potvrdení, overení a pod.

29. Základným kritériom pre vyhodnotenie spôsobilosti rozhodnutia alebo postupu správneho orgánu byť predmetom súdneho prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je skutočnosť, či napadnuté rozhodnutie alebo postup správneho orgánu zakladá, mení alebo zrušuje oprávnenia alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, alebo ním práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 3 OSP).

30. V správnom súdnictve prejednávajú súdy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

31. Najvyšší súd skúmajúc procesný postup krajského súdu v prvom rade považoval za potrebné vyhodnotiť, či žalobou napadnutý list žalovaného, v ktorom žalovaný poskytol žalobcovi požadované informácie o platení mimoriadneho príspevku do Fondu ochrany vkladov z dôvodu zmeny účasti na systéme ochrany vkladov v SR, spĺňa atribúty rozhodnutia v zmysle vyššie citovaných ústavných princíпов, na základe čoho sa stotožnil so záverom prvostupňového súdu, že predmetný individuálny správny akt kritériá dané v zmysle § 244 ods. 3 OSP a § 247 ods. 1 OSP nespĺňa.

32. V preskúmanej veci je potrebné uviesť, že povinnosť platiť mimoriadny príspevok vyplývala pre

žalobcu exaktne zo zákonného ustanovenia § 22c ods. 2 písm. d/ zákona o ochrane vkladov bez akéhokoľvek uplatňovania rozhodovacej právomoci žalovaného resp. donucovacieho charakteru k tejto zákonnej povinnosti.

33. Skladba ustanovenia § 22c ods. 2 písm. d/ zákona o ochrane vkladov vo svojej hypotéze uvádza právne skutočnosti, v prípade, ktorých bol žalobca zviazaný zákonom na uvedenú povinnosť platby mimoriadneho príspevku, pričom splnenie predpokladov v hypotéze právnej normy záviselo od rozhodnutia žalobcu - t.j. rozhodnutie o zmene účasti na systéme ochrany vkladov v Slovenskej republike na základe plánovaného zlúčenia so zahraničnou bankou.

34. List žalovaného, ktorého preskúmania sa žalobca dožadoval postupom podľa druhej hlavy piatej časti OSP, bol vydaný na podnet žalobcu, ktorý sa dopytoval ozrejmienia svojich zákonných povinností v prípade účinnosti právneho úkonu cezhraničného zlúčenia žalobcu so zahraničnou nástupníckou spoločnosťou UniCredit Bank Czech Republic, a.s., ktoré zakladajú právne skutočnosti hypotézy právnej normy v § 22c ods. 2 písm. d/ zákona o ochrane vkladov.

35. Najvyšší súd na základe uvedeného preto nepovažoval za opodstatnený argument žalobcu, na ktorý sa odvolával v odvolaní a to, že povinnosť uhradiť mimoriadny príspevok stanovená v ustanovení § 22c ods. 2 písm. d/ zákona o ochrane vkladov, je bez nadväzujúceho rozhodnutia žalovaného nevykonateľná a nemôže vzniknúť a teda v dôsledku jeho vydania bol žalobca donútený zaplatiť mimoriadny príspevok, nakoľko ide o zákonnú povinnosť, pričom žalobou napadnutý správny akt žalovaného uvádzal žalobcom požadované informácie, údaje a inštrukciu, ktoré boli potrebné pre výpočet mimoriadneho príspevku. Žalovaný ani nemohol žalobcovi uložiť povinnosť platby, nakoľko plánovaná zmena účasti zakladajúca povinnosť úhrady príspevku závisela od rozhodnutia žalobcu a rovnako splatnosť príspevku sa odvíjala od uvedeného úkonu žalobcu, nakoľko tvorila odkladáciu podmienku účinnosti cezhraničného zlúčenia žalobcu s nástupníckou spoločnosťou.

36. Ďalšiu námietku žalobcu, že krajský súd vyvodil záver o nepreskúmateľnosti aktu správneho orgánu z absencie presne vymedzenej sumy predstavujúcej mimoriadnu splátku, ktorý sa tak nemohol stať právoplatným ani vykonateľným, považoval najvyšší súd za vytrhnutú z kontextu a účelovú. Žalobca opomenul, že krajský súd posudzoval predmetný prípad v medziach individuálnych súvislostí a uvedenou argumentáciou k žalobcovmu tvrdeniu, že ide o rozhodnutie zaväzujúce na povinnosť platby mimoriadneho príspevku v zmysle ust. § 22c ods. 2 písm. d/ zákona o ochrane vkladov, krajský súd konštatoval, že žalovaný v liste žalobcu len informoval, v zmysle, akého právneho predpisu je potrebné mimoriadny príspevok uhrádzať, aký výpočet pre jeho určenie je potrebné uplatniť, v akom termíne a na aký účet je tak potrebné urobiť. V nadväznosti na uvedené ďalej krajský súd uviedol, že táto informácia neobsahovala žiadnu presne vymedzenú sumu predstavujúcu mimoriadnu splátku, a preto sa nemohla v zmysle konkrétnych súvislostí pre povinnosť platby žalobcu stať právoplatným a vykonateľným rozhodnutím.

37. Najvyšší súd sa s týmto záverom krajského súdu stotožnil a na doplnenie uvádza, že pri určení rozsahu súdneho prieskumu správnych rozhodnutí správny súd posudzuje, či vzhľadom na právny predpisom zverenú kompetenciu správneho orgánu, mohol správny orgán pri ich výkone individuálnym správnym aktom zasiahnuť do sféry subjektívnych práv, povinností a oprávnených záujmov ich nositeľov. Aplikujúc uvedený princíp na preskúmaný prípad, žalovaný v predmetnom prípade neuplatňoval svoju rozhodovaciu právomoc mu zverenú zákonom o ochrane vkladov pri určení výšky mimoriadneho príspevku a jeho dátumu splatnosti v rámci zákonných medzí správnej úvahy, ale len informoval povinný subjekt o obsahu zákonnej povinnosti. Žalovaný v preskúmanom prípade nevydal individuálny správny akt, ktorým by akokoľvek uplatnil svoje autoritatívne postavenie pre výkon verejnej správy. Za rozhodujúcu okolnosť je v tomto prípade potrebné považovať skutočnosť, že žalobca sa iba informoval o svojej zákonnej povinnosti do budúcnosti v prípade, že by jeho konaním nastali zákonom predpokladané podmienky, na základe ktorých by bol povinný uhradiť mimoriadny príspevok vo výške stanovenej zákonom. Vzhľadom na to ešte ani nenastali materiálne podmienky na vznik záväzku ani na vydanie akéhokoľvek zaväzujúceho rozhodnutia, ktoré by sa mohlo žalobcu dotknúť.

38. Ďalšou námietkou žalobca použitím argumentum a contrario rozporoval právny dôsledok novely zákona o ochrane vkladov zákonom č. 239/2015 Z.z., ktorá s účinnosťou od 15. októbra 2015 vložila do ZOV nové ustanovenie § 6 ods. 10, cit.: „Na postup pri rozhodovaní a rozhodnutie fondu o ročnom príspevku alebo mimoriadnom príspevku sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (11a) ani osobitný predpis o konaní vo veciach finančného trhu, 12) pričom fond toto rozhodovanie uskutočňuje podľa svojej voľnej úvahy v medziach ustanovených týmto zákonom pre príspevky do fondu; proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok a toto rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom. 12aa)“, z ktorého podľa žalobcu, vyplýva, že ak teda zákonodarca s účinnosťou od 15. októbra 2015 osobitne vylúčil súdny prieskum rozhodnutí žalovaného o ročnom príspevku alebo mimoriadnom príspevku, znamená to, že až do uvedeného dátumu rozhodnutia žalovaného o mimoriadnom príspevku preskúmateľné súdom boli.

39. K uvedenému najvyšší súd konštatoval, že zmenou zákona reagoval zákonodarca na povinnosť transpozície novej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/49/EÚ zo 16. apríla 2014 o systémoch ochrany vkladov (Ú. v. EÚ L 173, 12.06.2014), ktorou bola nahradená pôvodná európska smernica 94/19/ES. Uvedenou zmenou zákona bola zo zákona vypustené aj ustanovenie § 22c ods. 2 písm. d/.

40. Najvyšší súd nespochybňuje skutočnosť, že zákon zveril žalovanému špecifické kompetencie zasahovať do subjektívnych práv rozhodovacou činnosťou, ktorá je vymedzená pôsobnosťou správneho orgánu napr. v prípade úpravy mimoriadnych príspevkov v ustanovení § 17 ZOV a rozhodnutie vydané pri uplatnení tejto právomoci by bolo spôsobilé zasiahnuť do subjektívnych práv a teda podliehalo súdnemu prieskumu podľa procesných ustanovení v správnom súdnictve.

41. Pre ozrejenie najvyšší súd uvádza, že žalovanému zákon v súvislosti s pôvodným ustanovením § 22c ods. 2 písm. d/ zveroval v ustanovení § 17 ods. 1 písm. j/ zákona o ochrane vkladov určovanie výšky a lehoty splatnosti mimoriadnych príspevkov, avšak pôvodné ustanovenie § 6 ods. 3 zákona v prípade mimoriadnych príspevkov definuje alternatívnym spôsobom určovanie výšky mimoriadneho príspevku aktom správneho orgánu citáciou: "výšku mimoriadneho príspevku ustanovuje tento zákon alebo určuje fond [§ 17 ods. 1 písm. j/]".

42. Z uvedeného znenia potom uplatnením gramatického výkladu vyplýva, že pokiaľ zákon výslovne neustanovuje výšku a splatnosť mimoriadneho príspevku, určuje ho správny orgán v rámci zákonom zverených kompetencií. V predmetnom prípade je však výška príspevku určená priamo zákonom, preto žalovaný ani nebol oprávnený uplatniť svoju právomoc autoritatívne zasiahnuť do subjektívnych práv žalobcu. Ustanovenie § 22c ods. 2 písm. d/ bod 2 určuje, že výška mimoriadneho príspevku sa rovná polovici rozpätia sadzby mimoriadneho príspevku (§ 6 ods. 3), ak ku dňu zmeny účasti banky na systéme ochrany vkladov podľa odseku 1 sa na banku nevzťahuje bod 1 a pre nedostatok finančných prostriedkov fondu nie sú vytvorené vlastné finančné zdroje fondu na zabezpečenie výplaty náhrad najmenej vo výške 1,5% z celkovej hodnoty všetkých vkladov chránených týmto zákonom. Rovnako je určená splatnosť tohto príspevku v ust. § 22c ods. 3 ZOV tak, že splnenie tejto povinnosti banky je odkladacou podmienkou na zmenu účasti tejto banky na systéme ochrany vkladov. Vzhľadom na relevantné znenie zákona je potrebné zaujať záver, že v predmetnom prípade žalobcu žalovaný nemal možnosť autoritatívne zasiahnuť do sféry jeho subjektívnych práv, nakoľko neuplatňoval v danom prípade zákonom zverenú právomoc určovať výšku a splatnosť mimoriadneho príspevku, ktoré boli stanovené zákonnou normou.

43. Medzi ďalšie námietky žalobcu, ktorými spochybňoval procesný postup krajského súdu, tým, že podľa žalobcu krajský súd nerozhodol o celom petite, keď tento obsahoval alternatívny petit a žalobca žiadal v prípade, že súd dôjde k záveru o nedôvodnosti prieskumu správneho rozhodnutia podľa druhej hlavy piatej časti OSP, aby súd v zmysle jeho žalobného návrhu preskúmal zákonnosť postupu správneho orgánu, alebo napadnuté rozhodnutie posúdil ako nezákonný zásah orgánu verejnej správy podľa § 250v OSP. Zároveň namietal, že súd mal postupujúci podľa § 7 OSP pri nedostatku právomoci postúpiť vec na prejednanie inému orgánu (všeobecnému súdu), preto dôvodil, že zastavením konania došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom žalobcovi.

44. Podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd posudzujúc žalobný návrh žalobcu „Žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy“ podľa obsahu v zmysle povinnosti pre súd vyjadrenej v ust. § 41 OSP posudzovať každé podanie účastníka podľa obsahu, nepochybil, keď zastavil konanie z dôvodu, že dospel k záveru, že individuálnym správny akt nepodlieha súdnemu prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti OSP. Najvyšší súd nad rámec preskúmaného prípadu dodáva, že aj v prípadoch konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy v zmysle ustanovenia § 250v ods. 8 OSP, podľa ktorého „na konanie podľa tejto hlavy sa použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak“, sa aplikujú ustanovenia o rozsahu súdneho prieskumu pri realizácii právomoci orgánov verejnej správy v medziach ústavných princípov, z čoho vyplýva, že pokiaľ súd konštatoval, že daný list, ktorý obsahoval informácie vyžiadané žalobcom nebol spôsobilý akokoľvek zasiahnuť do subjektívnych práv žalobcu, pre ktorý dáva najširší rámec Ústava Slovenskej republiky, nie je v tomto prípade splnená ani podmienka aktívnej legitímácie pre konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v ods. 1 OSP, podľa ktorého „fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie“, keďže podľa záveru súdu, k zásahu do práv žalobcu listom žalovaného nedošlo.

45. K námietke žalobcu, že krajský súd žalobcovi zastavením konania bez postúpenia jeho žalobného návrhu všeobecnému súdu odvolávajú sa na ust. § 7 OSP mu odňal možnosť konať pred súdom, najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že krajský súd posudzujúc žalobný návrh v zmysle jeho obsahu ako žaloba o preskúmanie rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa druhej hlavy piatej časti OSP zastavením konania pre nedostatok aktívnej legitímácie nekonštatoval nedostatok právomoci konať v zmysle § 7 OSP, nakoľko preskúmanie zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy patrí do právomoci súd v správnom súdnictve, o ktorý žalobca v zmysle obsahu žalobného návrhu žiadal. Postúpenie žalobného návrhu žalobcu o preskúmanie rozhodnutia orgánu verejnej správy by bolo v rozpore s povinnosťou súdu posudzovať podanie účastníka konania podľa jeho obsahu. Len strohé konštatovanie, že účastník v rámci alternatívneho petitu žiada aj o prieskum v rámci všeobecného súdnictva bez akéhokoľvek odvolania sa na obsah domáhaného práva, nezakladá zmenu posúdenia jeho návrhu podľa obsahu v zmysle § 41 OSP. Súdna ochrana v zmysle procesných ustanovení o všeobecnom civilnom súdnictve je predmetom samostatného civilného konania, o ktorú účastník konania žiada podaním návrhu, v ktorom uvedie, ktorých práv sa v konaní domáha.

46. Vzhľadom na to, že najvyšší súd dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre konanie z dôvodu, že individuálny správny akt žalovaného nepodlieha súdnemu prieskumu, nebol dôvodný postup podľa § 109 ods. 1 písm. c/ OSP na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie.

47. Na základe uvedeného najvyšší súd zistil, že odvolanie žalobcu neobsahuje žiadne právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého uznesenia krajského súdu. Pokiaľ žalobca namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia prvostupňovým súdom, odvolací súd poukazuje na konštantnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. nález IV. ÚS 236/06), v zmysle ktorej všeobecný súd (prvostupňový, ale aj odvolací) nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

48. Poukazujúc na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že krajský súd nepochybil, pokiaľ konanie o preskúmanie zákonnosti písomností žalovaného postupom podľa § 250d ods. 3 OSP zastavil. Vzhľadom na to, že žalobcom uplatnené námietky v odvolacom konaní neboli spôsobilé privodiť zmenu alebo zrušenie tohto uznesenia, odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne stotožňujúc sa s jeho

odôvodnením v plnom rozsahu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

49. O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že účastníkom konania ich náhradu nepriznal, keďže žalobca nebol v konaní úspešný a žalovaný nemal nárok na náhradu trov zo zákona.

50. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.